

Sektarische groepsdwang

De keerzijde van religie

Religie kan mooi zijn, maar er is ook een keerzijde. We zijn in onze religieuze zoektocht ook kwetsbaar. Daar bewust van zijn, helpt alert te blijven op signalen dat de groep of de leiding, in naam van God, over de grenzen gaat van onze persoonlijke integriteit. Of dat leiders het voorzien hebben op onze portemonnee of uit zijn op onderwerping. De donkere kanten van zingeving.

AUTEURS: ARJAN VAN DIJK & FRANCES PETERS

Teun (48) gaat na een periode van burn-out op zoek naar zichzelf en zijn levendoel via spiritualiteit. Via zijn (gelovige) bedrijfsarts komt hij in aanraking met een cursus 'Rust in je hart', aangeboden door een kleine christelijke groepering. Teun is diep geraakt door het leven en werk van Jezus. Zijn vriendin, met wie hij zeven jaar samenwoont, is blij voor hem. Teun gaat ook de vervolgcursus doen en hij verandert dingen aan zijn leven. Eerst gaat hij 's zondags naar de kerkdiensten, daarna houdt hij elke ochtend 'stille tijd', waarin hij de Bijbel leest en bidt, en hij gaat wekelijks naar een 'celgroep' van gelovigen waar ze elkaar – volgens zijn zeggen – 'bemoedigen'. Als zijn vriendin laat weten dat het haar niet aanspreekt, raakt Teun in de war. Hij probeert haar te overtuigen, maar zonder resultaat. Thuis ligt er een waslijst van conflicten over

Teuns gebrek aan tijd voor haar en de familie en zijn gebrekkige inspanning om weer aan het werk te komen. Teun wordt steeds fanatieker en redeneert alleen nog maar vanuit, volgens hem, bijbelse principes. Hij verwijt zijn partner dat ze Gods licht niet toelaat in haar leven. Steeds vaker is hij van huis en hij besteedt zo veel mogelijk tijd aan zijn 'nieuwe familie'. Zijn vriendin belt in paniek naar Sektesignaal, de hulplijn voor slachtoffers van sektes en hun omgeving. Daar stelt zij de vraag die daar voortdurend klinkt: "Zit mijn geliefde (man, kind, vriend, vrouw, vriendin) in een sekte?"

Onwrikbare overtuigingen

Via Sektesignaal, de door het Ministerie van Veiligheid en Justitie in 2013 ingestelde meldlijn, komt een dergelijke vraag vaak bij

ons. Sinds 2010 proberen wij de mechanismen van 'dwingende' groepen bespreekbaar te maken en hulp te bieden aan slachtoffers en hun omgeving. We zijn niet tegen religie, maar we komen in ons werk veel misstanden in religieuze groepen tegen; de samenleving is geneigd die te ontkennen. Mechanismen die resulteren in uitbuiting, manipulatie en groepsdruk vind je in zowel oosterse als westerse spirituele groepen, alsook in criminele, activistische en bepaalde marketingorganisaties.

In alle gevallen gaat het om bewuste of onbewuste gebruikmaking van wervende, dwingende technieken die erop gericht zijn het nieuwe lid zo snel en compleet mogelijk in te lijven, waarbij het bestaande sociale systeem van de betrokkene

wordt genegeerd of op een zijspoor gezet. Bij deze vorm van geestelijk misbruik wordt iemands diepe spirituele verlangens om dichter tot God, verlichting of de waarheid te komen ingezet voor de eigen (groeps)doeleinden.

Er wordt grote druk uitgeoefend op leden om zich volledig te conformeren aan de groeps-ideologie.

De groepsleiding profileert zich meestal als de onmisbare schakel tussen God en de mens.

De soms onuitgesproken aannames die de groepsleiding maakt, zijn de basis van hun claim op autoriteit. Hun onwrikbare overtuigingen roepen zwart-witdenkbeelden op en werken polariserend en vervreemdend.

Het komt vaak hierop neer:

"Wij hebben de ultieme waarheid in pacht en zijn Gods ware volgelingen. Zij – mensen buiten onze groep – leven in het rijk van de duivel/het kwaad/de duisternis. Niet langer deel willen uitmaken van de groep staat gelijk aan kiezen voor de duisternis."

Groepsleden worden
gereduceerd tot klapvee
en marionetten

Donkere wolk

Wat blijft hangen bij uitgetreden sekteleiden is de aangeleerde overtuiging dat ze door hun vertrek God hebben verlaten en verdoemd zijn tot de duisternis. Deze overtuiging werkt diep door en blijft vaak jaren hangen, als een altijd aanwezige, donkere wolk.

De leiders van deze dwingende groepsculturen maken, al dan niet opzettelijk, misbruik van de behoeften van de ander, met als doel de eigen behoeften aan macht, erkenning, geld of seks te vervullen. Ook gezonde leiders kunnen narcistische trekken vertonen. Degenen die zich als herders van de

kudde opstellen, gedragen zich dan steeds meer als bodyguards van het systeem. Groepsleden worden gereduceerd tot klapvee en marionetten. Wat

dat voor hen aan emotionele, psychische of fysiek schadelijke gevolgen heeft, raakt volledig buiten beeld. Het doel heiligt de middelen. De persoonlijke schade voor de slachtoffers is enorm.

In plaats van een lijst met schadelijke groepen samen te stellen, die voldoen aan specifieke criteria voor sekten, is de vraag welke gedragingen in iedere religieuze groep sektarisch (geworden) zijn, veel relevanter. Niet: wat gelóóft de groep, maar: wat dóét de groep? Ook slechts enkele sektarische aspecten kunnen disfunctioneel of schadelijk zijn, of ze kunnen verergeren als niemand die herkent of aanpakt. Hoe meer van deze specifieke gedragingen voorkomen, des te sektarischer de groep. De schade die het veroorzaakt, groeit mee.

Aantrekkingskracht

Iedereen kent die momenten dat je even op die achterbank wil kruipen en je geborgen wilt weten.

Deel van de aantrekkingskracht van de (religieuze) groep is dat het de plek lijkt te

zijn waar je bij kunt komen van de stress van het leven, of een veilige plek waar je op kunt laden. De groep bevredigt de menselijke behoefte aan vertrouwen en veiligheid. Daarbij krijgen mensen in een sektarische groep een instant sociaal netwerk cadeau en vaak ook een instant succesidentiteit.

Deze behoefte het stuur (even) uit handen te geven, is waar het mis gaat in een sektarische groep. Er ontstaat dan een drang om zoveel mogelijk zoekende mensen te werven, om zo de eigen macht te vergroten. Ook als middel tot zelfbevestiging is ieder nieuw geworven lid een teken van succes voor de zittende leden: zij zijn blijkbaar niet de enigen die voor deze groep zijn gevallen.

Een nieuwkomer krijgt in een dwingende groep, nog voordat hij lid is of grote verplichtingen is aangegaan, van groepsleider(s) en leden te horen dat iedereen vrij is erin en eruit te lopen. Geen vuiltje aan de lucht? Deze geruststelling wordt meestal geloofd, omdat er (nog) geen zichtbare reden voor wantrouwen bestaat. De illusie dat we altijd zelf de controle hebben over onze vrije wil heeft hier zeker invloed op.

Het sekteaanbod is ook in Nederland groter dan velen weten en kent vele gezichten.

Mede door internet is de invloed van deze groepen in korte tijd sterk gegroeid. Zelden zijn ze herkenbaar van buitenaf. Dikwijls is de entree geplaveid met gratis cursussen en seminars met grote beloften.

Er is weinig mysterieus aan: het is net zo simpel als de verleidings- en overhaaltactieken die geliefden of adverteerders (kunnen) gebruiken, met dit verschil dat de schadelijke effecten die eruit voortvloeien vele malen krachtiger kunnen zijn.

Manipulatie

Net als bij 'grooming', het proces waarbij een dader tracht een minderjarig kind tot seksueel contact te verleiden, zal een dwingende groep trachten het slachtoffer te laten geloven dat alles zijn eigen keus is en dat iedere stap automatisch en vanzelfsprekend leidt tot een volgende stap. Dat het slachtoffer verplicht is

zich over te geven. De daders hebben immers al zoveel gratis voor hem gedaan.

Slachtoffers die zich bij ons melden, vertellen over seksueel en geestelijk misbruik, financiële uitbuiting, eenzame opsluiting, verlies van relaties (zelfs met de eigen kinderen) en eindeloze onbetaalde inzet voor de 'goede' zaak. Misschien het meest schrijnend: ze hebben er zelf 'toestemming' voor gegeven. Hierna enkele definities.

- a. De BITE-analyse van Steven Hassan, mental health counsellor en psycholoog. BITE staat voor Behavior, Information, Thoughts, Emotions. In een dwingende groep is de structuur gericht op het sturen van en controle uitoefenen over gedrag, informatie, gedachten en emoties (*Combating Cult Mind Control*, 2015).
- b. Arthur J. Deikman M.D., hoogleraar klinische psychiatrie, Universiteit van Californië. In zijn boek *Them and Us* identificeert hij vier sektegedragingen die ons denken beïnvloeden:
 - aanpassing aan de groep,
 - afhankelijkheid van de leider,
 - demoniseren van de buitenstaander,
 - geen tegenspraak dulden.

In plaats van te focussen op religieuze groepen, pleit Deikman ervoor de focus op het sektegedrag zélf te leggen. Het kernproces is het devalueren of demoniseren van de buitenstaander. Dit resulteert in wij-zij-gedrag. Deikman beschrijft in zijn boek de verbinding tussen klassieke, schadelijke manipulatie binnen sektarische groepen en de mildere vorm van groepsdruk die ook in gerespecteerde organisaties voorkomt, zoals kerken, scholen, mainstream politieke bewegingen en directiekamers. Deikman noemt bewustwording een sterk antigif tegen sektarisch denken.

- c. Margaret Singer, klinisch psychologe en onderzoeker gespecialiseerd in sekten, onderscheidt in haar boek *Cults in our*

midst (1995) zes condities waarin indoctrinatie het beste gedijt en zes mechanismen van (schadelijke) manipulatie. De zes condities:

- De persoon onwetend houden van wat er precies gebeurt in de groep.
- Zoveel mogelijk de tijd en fysieke omgeving van het groepslid controleren.
- Een machteloos gevoel creëren (door angst en afhankelijkheid te versterken).
- 'Oud' gedrag en attitudes onderdrukken, dit als 'slecht' typeren.
- Nieuwe attitudes en gedrag aanleren, deze als 'goed' typeren.
- Een gesloten systeem van logica, nieuwe input of kritiek afschermen.

De zes mechanismen van (schadelijke) manipulatie volgens Singer:

- overspoelen met aandacht (*love bombing*),
- overspoelen met informatie (*info bombing*),
- fysiek/sociaal isolement,
- fysieke ontregeling (weinig eten, slaapttekort, uit routine halen),
- andere naam of identiteit (nieuwe start als lid),
- geen kritiek mogen uiten (verbod op hardop nadenken).

In dit soort groepen is er een patroon van manipulatie en uitbuiting van bovenaf en idealisme van onderaf.

Kwetsbaar

Welke mensen zijn kwetsbaar? Wij allemaal. Mensen die zich aansluiten bij groepen die later dwingend en schadelijk blijken, zijn niet anders dan anderen. De groep maakt misbruik van menselijke kwetsbaarheden en overgangsfases die in ieders leven voorkomen, zoals tijdens periodes van ziekte, rouw, verhuizing, verlies of verandering van baan, beëindiging van relatie, adolescentieperiode.

We zouden bijna uit het oog verliezen dat

er ook gezonde en fijne religieuze groepen bestaan. Groepen die mensen inspireren en hun grenzen en achtergronden respecteren. Maar hóé weet je of en wanneer binnen een groep de grens van 'inspireren' overgaat in 'intimideren'? Wanneer wordt de groep of een leider dwingend? Met andere woorden: hoe vertalen we dit naar de coachingpraktijk? We laten dit zien in twee kaders, over respectievelijk signalen en wat het met de cliënt doet.

Signalen

Wat zijn de signalen die je erop attent maken dat je in een dwingende religieuze groep zit?

Wanneer...

- er na de eerste warme ontvangst(en), druk wordt uitgeoefend je te verplichten.
- de groep voortdurend herinnert aan de (religieuze) verplichtingen door actieve deelname of gedane beloften. Denk aan uitspraken als "Wil je God werkelijk zuiver dienen, dan is het noodzakelijk dat je..."
- lijden en grote persoonlijke offers worden verheerlijkt.
- rolmodellen te mooi zijn om waar te zijn.
- er sprake is van emotionele chantage. "Je raakt God en/of deze groep kwijt als je niet mee blijft doen."
- je geheimhouding moet beloven over wat er binnen de groep gebeurt.

Wat het met je doet

Hoe merk je aan jezelf dat je in een dwingende, schadelijke groep zit?

Wanneer...

- je je éérs gaat afvragen wat de groepsleider of de groepsleden vinden en steeds minder wat je er zelf van vindt.

- je dat knagende onderbuikgevoel blijft negeren, en merkt dat je dat doet uit angst de groep kwijt te raken.
- je merkt dat je onder druk van de opinie van groep en groepsleiding je eigen grenzen steeds verder aan het verleggen bent.
- je dierbare contacten gaat verbreken.
- je de controle over je eigen leven steeds meer uit handen geeft en dat gedrag begint te duiden als 'nederigheid' en 'noodzakelijke offers voor de goede zaak'.
- je van je oude vrienden en dierbaren steeds vaker hoort dat ze je zo niet kennen.
- je 24/7 van je tijd spendeert aan en met de groep.

Hulpverlening

Wat kan een hulpverlener doen die een slachtoffer van schadelijke, dwingende, religieuze groeps culturen als cliënt heeft?

Het moge inmiddels duidelijk zijn dat inzicht in de werkwijze en de schadelijke effecten van dit soort groepen noodzakelijk is. Dat wil zeggen dat de hulpverlener zich dient in te lezen. Onvoorwaardelijke acceptatie en empathie voor de coachee zijn daarnaast essentieel.

Het is goed te weten dat de betrokkene na (vrijwillig of onvrijwillig) vertrek uit de dwingende groep vaak kampt

met twijfel en verwarring. Vanaf het moment dat de cliënt bereid is zijn ervaringen te delen – dit kan variëren van direct na vertrek tot veertig jaar later en alles daartussen – is het belangrijk dat de coach/counselor veel empathie en begrip toont voor de boosheid, verwarring, schaamte en/of aangeleerde hulpeloosheid. Veiligheid staat op de eerste plaats. Ná veiligheid komt ruimte scheppen voor de tussenstap. Die tijd is nodig om (weer) te kunnen exploreren

en een heldere, gebalanceerde kijk te krijgen op de eigen en andermans verantwoordelijkheid. Grenzen moeten opnieuw gedefinieerd worden. Het verantwoordelijkheidsgevoel is vervormd. In een dwingende groeps cultuur werd het groeps lid wél verantwoordelijk gehouden voor iets waar hij het niet voor was en níét verantwoordelijk voor waar hij het wel voor moest zijn. Bijvoorbeeld: persoonlijke keuzes als hoe je te kleden, wat te eten, hoe lang te slapen, waar te wonen, welke medicijnen wel of niet te nemen, hoe de kinderen op te voeden, enzovoorts, vielen tot in de kleinste details onder controle van de groep(sleiding). Aan de andere kant praat de groep verantwoordelijkheden aan voor buitenissige zaken, zoals de balans in het universum, Gods wraak, wereldvrede, leven of dood, de eenheid binnen de groep, en leden worden hiervoor ter verantwoording geroepen.

Na vertrek is het gebrek aan vertrouwen in het eigen vermogen goede keuzes te maken en een helder zelfbeeld te ontwikkelen vaak groot. In het gunstige geval krijgt, of neemt, iemand de ruimte de vragen 'Wat is van de sekte?' en 'Wat is van mij?' uit te zoeken. Maar in de praktijk zitten schaamte en schuldgevoelens deze vragen vaak in de weg. Zelfverwijt en zelfbestrafing worden in een dwingende groep versterkt,

terwijl deze gedragingen na vertrek nog steeds aanwezig zijn. Tijdens dat proces van ontwarren kan de coach/counselor veel betekenen. Alle goede bedoe-

lingen ten spijt kan de coach echter te vroeg en te sterk gaan hameren op het nemen van eigen verantwoordelijkheid, nog vóórdat de coachee daar zelf een meer uitgebalanceerde kijk op heeft. Dat werkt contraproductief. Het versterkt het zelfverwijt en duwt de betrokkene juist in een slachtofferrol. Draag daarnaast als coach niet bij aan het schaamtegevoel door de rol van de groep te bagatelliseren en het eigen aandeel van de coachee te veel te benadrukken.

Sekteleden krijgen een instant sociaal netwerk cadeau en vaak ook een instant succesidentiteit

Arjan van Dijk

“Ik was 17 toen ik als zoon van een gereformeerd predikant in aanraking kwam met de Pinksterbeweging. In het begin gaf me dat veel plezier en ik ontmoette nieuwe vrienden. Ik besloot naar een bijbelschool te gaan, mijn in-trede in een dwingende groeps-cultuur. Ruim vier jaar bracht ik door in de bossen van Soest. Elk uur van de dag was ingevuld, elke bijbeltekst werd voor mij geïnterpreteerd. Soms mochten we een weekend naar huis. Ik raakte geïsoleerd van mijn familie en oude vrienden. Mij werd verteld dat je onttrekken aan Gods proces van ‘het kneden van jouw leven’ een hoogmoedige zonde was, te vergelijken met een nieuwe kruisiging van Christus. Door een burn-out kwam ik langzaam tot mezelf. Het duurde jaren voordat ik besepte wat er met me was gebeurd.”

Blunders

Hierna geven we enkele leerzame blunders van hulpverleners weer, reacties op het persoonlijke verhaal van coachees:

- “Ik had je toch intelligenter ingeschat.”

- “Het wordt tijd dat je uit die slachtofferpositie komt en je eigen verantwoordelijkheid leert op te pakken. Laten we eerlijk zijn, je had er toch zelf voor gekozen?”
- “De deur was toch niet dicht? Je had toch weg kunnen gaan?”
- “Zie onder ogen dat alleen jij verantwoordelijk was. Pas dan kun je verder met je leven.”

In het hoofdstuk over de rol van de therapeut, in het boek *Take Back Your Life*, zet Shelly Rosen uiteen waarom het niet goed is om de persoonlijke verantwoordelijkheid overdreven veel nadruk te geven. Rosen: “Traditiegetrouw zijn therapeuten gericht op het individu, hoe hij de wereld bekijkt, en hoe zij reageert. De focus ligt bij individuele copingvaardigheden. Voor een therapeut die werkt met voormalige sekteleiden, is het belangrijk dat zij hen helpen hun kracht te vinden. Maar het is net zo belangrijk hen te helpen omgaan met de grenzen van hun kracht. Therapeuten (...) zouden voorzichtig moeten zijn met zich te veel te focussen op het begrip individuele verantwoordelijkheid; ze zouden er beter aan doen mensen te helpen zichzelf te begrijpen in relatie tot anderen” (blz. 305).

Vaak komen mensen er zelf mee en vragen ze: “Is dit wel normaal?” Maar ook als de coachee het zelf (nog) niet doorheeft, kan de coach/counsellor aan bepaalde signalen zien of hij te maken heeft met iemand die in een dwingende groep zit of heeft gezeten. In de coachingssessies zien we dan het volgende bij de cliënt:

- Heeft een sterke ‘predikingsdrang’, niet aflatende pogingen de ander over te halen het eens te worden met de groepsvisie op wat waar/niet waar is, en wanneer de ander er niet voor openstaat wordt deze gewantwoord of verdoemd.
- Lijkt gevangen in de magische denkwereld van de groepsleider(s). Beschouwt overtuigingen/ aannames van de groep als heilig.

Frances Peters

“Ik ben geboren en getogen in de Jehovah’s Getuigen. Mijn man en ik hadden leidende zendingsrollen. Door een opeenstapeling van incidenten kregen wij ernstige twijfels. Vanaf 2000 begon een proces van afstand nemen, dat uiteindelijk leidde tot ons vertrek. Een intern comité besloot dat wij ‘afvalligen’ waren. De afvallige wordt gemeden, ook door familie of vrienden. Zelfs groeten wordt gezien als zondigen tegen God. Wie deze regel schendt, riskeert zelf uitsluiting. Voor ons gezin betekende dat een onvermijdelijk sociaal isolement. Na ons vertrek had ik een onstilbare honger naar informatie en heb ik contact gezocht met lotgenoten op Engelstalige fora. In 2005 zijn mijn man en ik, samen met een andere ex-Jehovah’s Getuige, een deels gesloten lotgenotenforum begonnen. Dit stimuleerde me om coach/counselor te worden met als specialisatie identiteit.”

- Oogt sterk en zelfverzekerd zolang hij in de groepsmodus zit, spuit veel propagandamateriaal, praat veel in quotes.
- Is moeilijk in staat persoonlijke keuzes te maken ('Ik wil wat de groep wil') en is bang voor confrontaties. Kan moeilijk omgaan met onbekende situaties. Vertoont verwarring en aangeleerde hulpeloosheid in situaties waarin hij op zichzelf is aangewezen.
- Duldte geen kritiek op de groep(sleider) of overtuigingen, doorziet drogredeneringen niet/moeilijk, is perfectionistisch, overgevoelig over eigen fouten en sterk idealistisch.
- Onderhoudt weinig of geen persoonlijke contacten (meer) buiten de groep en vertoont een sterk wantrouwen jegens personen of instanties buiten de groep.
- Heeft (veel) irrationele angsten, extreme schuldgevoelens, extreme loyaliteit ten opzichte van de groepsleider(s) en -leden en groepsovertuigingen, tot het punt van totale zelfopoffering.
- Vertoont dissociatieverschijnselen wanneer de druk of weerstand als te groot wordt ervaren.
- Is sterk geneigd verantwoording af te leggen en/of toestemming te vragen.

Tot slot. Onderschat vooral niet de effecten van de (onuitgesproken) houding en (onuitgesproken) vooroordelen van de coach/counselor. De coachee is hier doorgaans extreem gevoelig voor en laat zich niet 'misleiden' door een opgelegde, professionele houding. Een echt onbevooroordeelde houding is niet te faken!

Wanneer je merkt dat je bevooroordeeld bent en/of meer inzicht nodig hebt om je coachee goed te begeleiden, zoek dan wegen om hieraan te werken. Aanvullend op je inlezen zou je een training of workshop kunnen volgen. Soms is het verstandig de coachee door te verwijzen naar een collega die expertise heeft met mensen in een dwingende religieuze groep. ■

Arjan van Dijk en Frances Peters werken beiden als zelfstandig counsellor/trainer. In 2014 zijn zij een eigen kennisplatform rond manipulatie en groepsdruk begonnen; daarnaast werken ze als tweedelijns hulpverlener voor Sektesignaal. Vanuit het kennisplatform geven zij met een team van ervaringsdeskundige experts trainingen over dwingende groepen, radicalisering en veiligheid voor onder andere politie, hulpverleners, beleidsmakers en het Studiecentrum Bedrijf en Overheid. De auteurs zijn actief lid van de International Cultic Studies Association (ICSA) en adviseurs regelmatig gemeenten en departementen. Frances Peters verzorgt samen met Mieke Barendregt een tweemaandelijks ontmoetingscafé voor oud-sekteleden.

Literatuur

- *De Subtiele Kracht van Geestelijk Misbruik*, David Johnson & Jeff VanVonderen.
- *Dat moet ik van mijn geloof*, H.M.Kuitert.

- *Lof der twijfel*, Peter L.Berger & Anton C.Zijderveld.
- *In iedereen schuilt een terrorist*, Roel W.Meertens, Yvonne R.A.Prins & Bertjan Doosje.
- *Combating Cult Mind Control*, Steven Hassan. Nederlandse vertaling van de BITE-analyse op www.ontmaskermanipulatie.nl/groepscontrole/
- *Them and Us: Cult Thinking and the Terrorist Threat*, Arthur J. Deikman M.D.
- *Cults in our Midst*, Margaret Thaler Singer.
- *Take Back Your Life*, Janja Lalich & Madeleine Tobias.
- *Destructive and Terrorist Cults. A New Kind of Slavery*, Masoud Banisadr.

Links

www.ontmaskermanipulatie.nl

www.free-choice.nl

www.sektesignaal.nl

www.icsahome.com

Ontmasker Manipulatie
kennisplatform rond manipulatie en groepsdruk

Van de schrijvers van het artikel: "De keerzijde van religie"

Schrijf je in: www.ontmaskermanipulatie.nl/studiedag

Studiedag 10 februari 2016:

Werken met cliënten uit dwingende groepen

Sprekers:

Carine Damen - auteur "Ik was gek van geluk"
Arjan van Dijk & Frances Peters - cult-experts, initiatiefnemers kennisplatform.

Workshopprogramma, o.a.:

Werkvormen voor identiteitsontwikkeling
Herstellen van misbruik en uitbuiting
Werken vanuit ervaringsdeskundigheid

Datum & locatie: 10 febr. 2016 te Utrecht - Deelname: € 145,00 (incl. e-book en lunch) - www.ontmaskermanipulatie.nl

Transformational Presence voor Leaders & Coaches

IN HET KORT 🌀 **Nederlandstalig of Engelstalig** 🌀 **Voor coaches en leidinggevenden**
🌀 **Methode Transformational Presence** 🌀 **Gecertificeerde training**

Hoe zorg je ervoor dat mensen beter omgaan met lastige situaties? Dat begint bij mensen bewust maken van hoe ze zien en hoe ze zijn. Wil je leren coachen op doorbraken en betekenisvolle transformaties? Dan is dit je training. Hands-on en heel doeltreffend.

In deze training leer je mensen op een potentieelgerichte manier omgaan met hun vraagstuk. Dat levert zoveel meer op dan het gebruikelijke oplossen van volgens vaste patronen. De Transformational Presence-aanpak resulteert in een compleet andere manier van werken en leven. Een manier die zeer natuurlijk is omdat deze is verbonden met de eigen kracht van mensen.

Wat kan ik verwachten?

Transformational Presence leer je door het zelf te ervaren. Je doorloopt een transformatieproces en leert:

- werken met een grote hoeveelheid coachtools;
- coachen op doorbraken en betekenisvolle transformaties;
- eenvoudig emoties, gedachten en problemen op het niveau van hun essentie waarnemen;
- potentieelgericht coachen in plaats van op het probleem.

Deelnemers zijn altijd zeer verrast en geraakt door de inzichten en de vaardigheden die ze in deze training opdoen.

Wat zeiden eerdere deelnemers?

“Diepgaand. Het ging niet alleen over transformatie en presence; het was ook daadwerkelijk transformerend.”

“Door de training ben ik anders naar de toekomst gaan kijken en wat ik ga doen.”

“Het was een bijzonder positieve en energieke ervaring. Voor mij heeft dit een enorme sprong in mijn eigen en mijn professionele ontwikkeling opgeleverd.”

“Je bent niet bezig met problemen oplossen, maar je leert op een toegankelijke manier het potentieel aan te spreken.”

Alan Seale is de grondlegger van Transformational Presence en reist over de hele wereld om coaches en leiders te trainen. Twee keer per jaar komt hij naar Nederland voor de Transformational Presence trainingen bij Het Eerste Huis. Alan weet als geen ander hoe een transformatieproces werkt. Veel literatuur beschrijft 'wat' het is; Alan leert je 'hoe' het kan.

Jos Rovers is gecertificeerd Transformational Presence Coach en partner bij Het Eerste Huis. Daarnaast doceert hij aan de Vrije Universiteit in Amsterdam en werkt hij als leiderschaps- en transformatiecoach. De aanpak van Jos is eenvoudig en *to the point*. Hij werkt diepgaand en houdt het tegelijkertijd licht.

Aankomende data

27 t/m 30 januari 2016 (Nederlandstalig)
8 t/m 12 maart 2016 (Engelstalig)

Investering

Nederlandstalig € 1.795,-
Engelstalig € 1.995,-
of € 1.695,- in de vroegboekperiode
Prijzen zijn excl. BTW en eventuele arrangementkosten

Opbouw en duur

9 dagdelen in 4 dagen (Nederlandstalig)
of 9 dagdelen in 5 dagen (Engelstalig)

www.heteerstehuis.nl

Bezoek onze website voor meer informatie

Neem contact met ons op

Bel: 030 - 6772513

Mail: contact@heteerstehuis.nl